

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ГРАДУ КРАГУЈЕВЦУ

за
**ОКТОБАР
2024.**

КРАГУЈЕВАЦ У ОКТОБРУ

5

**АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У ОКТОБРУ 2024. ГОДИНЕ**

10

**ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ
ЗА ОКТОБАР 2024. ГОДИНЕ**

14

**Аеропалинолошки извештај
за град Крагујевац - октобар 2024. год**

ЕКО ВЕСТИ

16

Одржана конференција
о зеленој транзицији женских бизниса

18

Спречено ширење пожара који је избио на производним
халама „Куч компани“ у Виноградима

19

Због стварања дивље депоније видео надзор
постављен у Улици Воје Радића

20

До 2030. године 45 одсто енергије
из обновљивих извора

21

Традиционална радна акција
у меморијалном комплексу у Шумарицама

22

У току достава решења за еко-таксе
на адресе пореских обвезника

23

У току јесење уређење зелених градских површина

Извештај за

ОКТОБАР

2024

Институт
за јавно здравље
Крагујевац

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У ОКТОБРУ 2024. ГОДИНЕ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У октобру 2024. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности сумпор диоксида биле су испод законом дозвољених $GVI\ 125\ \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Максимална измерена вредност била је $11\ \mu\text{g}/\text{m}^3$, измерена на мерном месту градска зона насеље Пивара 11.10.2024. године.

АЗОТ ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности азот диоксида биле су испод законом дозвољених $GVI\ 85\ \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Максимално измерена вредност била је $61\ \mu\text{g}/\text{m}^3$, на мерном месту раскрсница медицинска школа "Сестре Нинковић" 24.10.2024., док је граница толеранције $40\ \mu\text{g}/\text{m}^3$.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

У току овог месеца, 24 часовне вредности индекса црног дима биле су изнад законом дозвољених $GVI\ 50\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ на више мерних места.

Максимално измерена вредност била је $79\ \mu\text{g}/\text{m}^3$, на мерном месту раскрсница "Мала вага" од 09.10.2024. године.

Укупно је било 16 дана са вредностима изнад $GVI\ 50\ \mu\text{g}/\text{m}^3$, на мерном месту "Мала Вага", на мерном месту "Штафета" 12 дана, а на мерним местима насеље Пивара три дана, насеље Аеродром О.Ш. "Мирко Јовановић" један дан и медицинска школа два дана.

Резултати испитивања концентрација SO_2 , чађи, NO_2 (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току ОКТОБАРА 2024. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Чистоћа	4	27	20	9	47	30			
Споменик Штафета	4	45	34	9	69	44		12	
О.Ш. „Мирко Јовановић“	3	27	19	6	61	42		1	
Пивара	4	34	17	11	69	24		3	
О.Ш. "Станислав Сремчевић"	4	24	19	10	47	28			

* ГВИ (гранична вредност имисије)

ГВИ	за SO_2 за 24 часа	$125\ \mu\text{g}/\text{m}^3$
	за SO_2 за годину дана	$50\ \mu\text{g}/\text{m}^3$
	за чађ за 24 часа, одн. за годину дана	$50\ \mu\text{g}/\text{m}^3$
	за NO_2 за 24 часа	$85\ \mu\text{g}/\text{m}^3$

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи 450 mg/m²/дан.

Укупне таложне материје у октобру 2024. године мерене су на четири мерна места: "Аутобуска станица", "Бриони" као и "медицинска школа" и раскрсница "Мала вага". Укупне таложне материје нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 mg/m²/дан). На мерном месту "Мала вага" измерена је највећа вредност у октобру 2024. године од 221,18 mg/m²/дан.

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
1. Пивара - „Бриони“	88.14	48.13	40.01
2. Аутобуска станица	121.42	74.04	47.37
3. Медицинска школа	85.39	39.41	45.98
4. Мала Вага	221.18	122.55	98.63
МДК	за укупне таложне материје	450 mg / m ² / дан	

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на сва четири мерна места (Мала Вага и Медицинска школа, Бриони и аутобуска станица) и у **октобру 2024.** године су биле у оквиру очекиваних вредности.

Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току **ОКТОБРА 2024.** године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
ГВИ	250 µg/m ² /дан	5 µg/m ² /дан	400 µg/m ² /дан	µg/m ² /дан
Медицинска школа	<0.10	<0.05	7.65	<0.15
Мала Вага	<0.10	2.83	11.00	<0.15
Бриони	<0.10	<0.05	2.13	<0.15
Аутобуска станица	<0.10	<0.05	9.05	<0.15

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине рm10

Суспендоване честице величине РМ10 мерене су на локацији О.Ш. "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.10. - 31.10.2024. године. Суспендоване честице РМ10 у праћеном периоду прелазиле су граничну вредност.

Највећа вредност за РМ10 била је 78,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, измерена 05.10.2024. године (гранична вредност ГВИ 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Током **октобра 2024.** године у праћеном периоду укупно је било 9 дана са измереним вредностима изнад граничне вредности.

Тешки метали у суспендованим честицама за ОКТОБАР 2024. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама РМ 10)			
	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	<0.5	<0.003	<0.9	<0.9
Максимална месечна вредност	<0.5	0.006	1.6	<0.9
Број дана изнад ГВИ				

ТЕШКИ МЕТАЛИ У РМ 10

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине РМ10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 05.10.2024., 17.10.2024., 22.10. и 28.10.2024. године.

Испитане вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама РМ10 током мерних дана у **октобру 2024.** године.

Одређивање укупних суспендованих честица и честица РМ10 за ОКТОБАР 2024. године

ЛОКАЦИЈА Незнаног јунака (О.Ш. Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
РМ10	41.1	78.9	9

Имисија азот диоксида и чађи пореклом из саобраћаја за ОКТОБАР 2024. године

	АЗОТДИОКСИД			ЧАЂ		
ГВИ	85 µg/m ³			50 µg/m ³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	41	61		33	58	2
Мала вага	34	46		50	79	12

АЗОТ ДИОКСИД и ЧАЋ – пореклом из саобраћаја

ЗАКЉУЧАК

У октобру 2024. године, на основу резултата имисиониох мерења, може се закључити да квалитет ваздуха није био задовољавајући, са оптерећењем квалитета ваздуха индексом црног дима (чађи) на посматраним локацијама, пре свега као последица интензивног саобраћаја, већег броја индивидуалних ложишта у близини мерних места, као и због вредности суспендованих честица PM10 на посматраној локацији насеља Аеродром. Овакав квалитет ваздуха је могао неповољно да утиче на осетљиве популације грађана, посебно на мерним местима поред великих раскрсница у периодима саобраћајног шпица.

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угаљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних површина (стварањем мини паркова)..

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ

за ОКТОБАР 2024. године

Мерење и елаборирање нивоа комуналне буке у ОКТОБРУ 2024. године спроведено је у Крагујевцу дана 21.10. и 22.10.2024. године на задатим мерним местима, одређивањем меродавног нивоа буке за дан, вече и ноћ (два мерења у дневном термину, једно мерење у вечерњем и два мерења у ноћном термину).

Мерење буке у животној средини извршено је у складу са следећим прописима: Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 75/10), SRPS ISO 1996-2 Описивање, мерење и оцењивање буке у животној средини – одређивање нивоа буке у животној средини, Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09, 88/10).

РЕЗУЛТАТИ			
МЕРНО МЕСТО	Опис локација	Опис потенцијалних извора буке	
1.	Раскрсница код "Порте" – зона градског центра	Мерно место је травнате површине на простору летње баште угоститељског објекта "Порта". Апарат за мерење буке је окренут у правцу раскрснице улица краља Александра I Карађорђевића и Кнеза Милоша. Лево од апарата је простор летње баште, а потом поменути угоститељски објекат, десно је затрављен простор летње баште, а потом улица кнеза Милоша преко пута које се налазе објекти градске цркве. Преко пута поменуте раскрснице налазе се стамбене-пословне вишеспратнице са низом локала различите намене.	Бука до мерног места допире од саобраћаја, пролазника и музичког програма из угоститељског објекта "Порта".
2.	Зона поред прометних саобраћајница, раскрсница "Мала вага"	Мерно место је са јавне површине – платоа на простору трга Мала вага. Апарат за мерење буке је окренут у правцу центра раскрснице од које се налази на растојању од 25м, лево од апарата је улица "Кнеза Милоша", а потом стамбена вишеспратница, десно од апарата је трговачко-пословни објекат, а потом стамбена вишеспратница. Иза апарата је простор трга са пар ретких високих стабала, а потом улица "Гружанска" иза које су такође вишеспратнице, стамбено-попсловног типа.	Доминантан извор буке на предметној локацији представља саобраћај са горе поменутих улица.
3.	Обданиште "Чуперак" – индустријска зона	Мерно место је паркинг простор испред обданишта "Чуперак". Апарат за мерење буке је окренут у правцу ул. "Драгослава Срејовића", на растојању од 30м од средине исте, иза које се налазе индустријски објекти фабрике "Чар", а потом у даљем низу поред улице и објекти других фирми које послују на предметној локацији. Лево од апарата је паркинг простор са аутомобилима, а потом пошумљен простор "Еко-парка Илина вода" са ниским и високим растињем. Десно од апарата је затрављен отворен простор, потом ретко ниско и високо растиње које се простире све до парцеле на коме се налазе индустријски објекти.	Бука до мерног места допире из индустријских објеката на предметној локацији и од саобраћаја који се одвија горе наведеном улицом.
4.	Насеље Аеродром – стамбена зона	Мерно место је са јавне површине - тротоара поред јавне чесме у насељу Аеродром. Околни простор чини затрављена површина са врло ретким високим растињем, а потом у окружењу стамбене вишеспратнице. Апарат за мерење буке је окренут у правцу једне од вишеспратница ка јужном делу насеља. Лево и десно од апарата су стамбене вишеспратнице, иза апарата су објекти и двориште дечјег обданишта "Полетарац".	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улица које окружују насеље, од деце која се играју у дворишту обданишта и од пролазника.

5.	У болничкој зони, КЦ Крагујевац – на травњаку у правцу ул. Змај Јовина-споменик Михајлу Илићу.	Мерно место је са простора малог парка поред споменика др Михајлу Илићу. Апарат за мерење буке је окренут у правцу зграде у којој се налази економско-финансијска служба, иза апарата је објект централне болничке кухиње на којој је монтиран вентилатор који на предметној локацији представља извор са највишим нивоом буке, десно од апарата је објект у коме је смештено одељење за инфективне болести, лево је објект у коме су смештена одељења за правне послове и одељење за кожные болести.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са локалних улица из болничког круга, са улице Змај Јовине и од горе поменутог вентилатора на објекту кухиње.
6.	Зона одмора и рекреације, Велики парк	Мерно место је са простора Великог парка. Апарат за мерење буке је постављен 30м од улице Сестре Јањић и окренут у правцу исте иза које се налази зграда факултета инжењерских наука, лево од апарата на око 30м је угоститељски објект, десно и иза апарата је простор парка са високим растињем средње густине.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улице Сестре Јањић, из поменутог угоститељског објекта и пролазника са предметне локације.

Методологија

Одређивање вредности дневног и ноћног нивоа комуналне буке вршено је према прописаној методологији.

Мерење нивоа буке вршено је прецизним импулсним мерачем нивоа звука NORSONIC тип NOR 118. За једно трећинску октавну анализу буке коришћен је филтер сет. Калибрација је извршена пре и после самог мерења.

Пре одређивања нивоа комуналне буке, одређивани су микроклиматски услови, који су од значаја за меродавност резултата: температура ваздуха, релативна влажност ваздуха, ваздушни притисак и брзина ветра добијени су од локалне хидрометеоролошке станице, која је у саставу Републичког хидрометеоролошког завода

Мерење буке у комуналној средини извршено је на висини од 1,2 м до 1,5 м од површине терена, на удаљености најмање 3,5 м од зидова објекта. Мерење буке којој су изложене зграде у насељима вршено је на 1 до 2м од фасаде.

Приликом мерења на отвореном простору одређена је и учесталост проласка лаких и тешких моторних возила.

АКУСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУКЕ

ВРЕМЕНСКА	ФРЕКВЕНЦИЈСКА
Непроменљива бука:	Широкопојасна бука:
Променљива бука:	Ускопојасна бука:
Испрекидана бука:	Са истакнутим тоном:
Импулсна бука:	Са нискофреквентним садржајем:
Током мерења, промена нивоа буке „споро„ је показала колебање веће од 5дВА, па је стога бука променљива.	Спектралном анализом је утврђено да је расподела звучне енергије у више суседних октава равномерна.

МЕРНО МЕСТО 1	Еквивалентни ниво dB(A)			
	измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	70.1	70	65
	13.00 - 16.00	71.0	71	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	66.2	66	65
НОЋ	23.00 - 02.00	52.8	53	55
	03.00 - 06.00	52.9	53	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону дуж главних градских саобраћајница (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 55 dBA)			

МЕРНО МЕСТО 2		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	63.2		64	65
	13.00 -16.00	64.5		64	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	64.6		65	65
НОЋ	23.00 - 02.00	60.2		60	55
	03.00 - 06.00	55.6		56	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону градски центар (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ, (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 3		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	56.6		57	50
	13.00 -16.00	57.0		57	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	56.3		56	50
НОЋ	23.00 - 02.00	52.0		52	40
	03.00 - 06.00	49.3		49	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 4		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	49.2		49	55
	13.00 -16.00	48.0		48	55
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	54.6		55	55
НОЋ	23.00 - 02.00	48.1		48	45
	03.00 - 06.00	39.9		40	45
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 5		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	54.3		54	50
	13.00 -16.00	57.8		58	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	49.3		49	50
НОЋ	23.00 - 02.00	46.0		46	40
	03.00 - 06.00	42.3		42	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за болничке зоне и опоравилишта (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 6		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	53.6		54	50
	13.00 -16.00	55.0		55	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	52.7		53	50
НОЋ	23.00 - 02.00	50.3		50	40
	03.00 - 06.00	50.5		51	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни ниво буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону одмора и рекреације, велики паркови (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dB(A) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dB(A)).				

ЗАКЉУЧАК

Мерно место бр. 1. "Порта" – "Порта" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 2. Раскрсница "Мала вага" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 3. Индустриска зона, обданиште "Чуперак" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 6 – Индустриска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда – (На граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи), дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB. Према намени и предметној локацији на којој се налази обданиште "Чуперак" зона у коју се може сврстати је зона бр.1 - Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр.4.– насеље "Аеродром"- посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 3 – Чисто стамбено подручје, дозвољена бука за дан 55 dB и за ноћ 45 dB.

Мерно место бр. 5. – Болничка зона-споменик др Михајлу Илићу - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр. 6. – Велики парк - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

ИНСТИТУТ ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Аеропалинолошки извештај за град Крагујевац - ОКТОБАР 2024. год

У ОКТОБРУ 2024. год. у ваздуху су била присутна следећа поленова зрна:
траве, бора, штира, амброзија и коприве.

Трава је била у ниским концентрацијама.

Бор је био у ниским концентрацијама.

Штир је био у ниским концентрацијама.

Амброзија је била у ниским концентрацијама.

Коприва је била у ниским концентрацијама.

Јелена Ранковић
дипл. физичар

КГЕКОВЕСТИ
ОКТОБАР 2024.

Одржана конференција о зеленој транзицији женских бизниса

Конференција под називом „Зелена транзиција женских бизниса“ окупила је данас на Економском факултету жене предузетнице које желе да унапреде своје пословање и усмере га ка одрживом развоју. Одржана је под покровитељством UN Women Србија и Француске развојне агенције, а уз подршку Економског факултета и Центра за зелену економију Универзитета у Крагујевцу.

У име Града Крагујевца, учеснице конференције поздравио је Стефан Никезић, члан Градског већа за унапређење и заштиту животне средине. Истакавши да је стабилан и сигуран пословни амбијент гарант економског и друштвеног напретка, Никезић је навео да у Крагујевцу у овом тренутку послује 9028 предузетника, што је 62% више у односу на 2017. годину. Од укупног броја предузетника, жене чине 34.39% тј 3105 предузетница (што је изнад републичког просека), а од тог броја 234 предузетнице су одлучиле да се баве зеленом економијом и одрживим развојем.

- Град Крагујевац је у последњих пет година интензивно радио на промоцији и имплементацији Зелене агенде и одрживог развоја. У партнерству са нордијским земљама (Финском, Данском, Норвешком и Шведском) организовали смо скуп „Јачање циркуларне економије у Србији – нордијска искуства“ где смо имали прилику да чујемо искуства у примени нордијских принципа циркуларне економије како би их у будућности применили у граду Крагујевцу. На основу стечених искустава и разговора са представницима нордијских земаља о важности циркуларне економије и одрживог развоја, у Програм заштите животне средине града Крагујевца 2023-2033. године, додат је посебан део које се тиче циркуларне економије. Резултат се може видети и у прошлонедељном оснивању Регионалног центра за циркуларну економију у нашем граду - навео је Никезић.

CENTAR ZA ZELENU EKONOMIJU UNIVERZITET U KRAGUJEVCU

Милена Јакшић, деканка Економског факултета у Крагујевцу истакла је да ова високошколска установа континуирано ради на активној промоцији и имплементацији циљева одрживог развоја организујући бројне конференције, радионице, панеле као што је и овај данас, који су посвећени не само члановима академске заједнице, већ малим и средњим предузећима као и великим компанијама који се суочавају са бројним изазовима на путу одрживог еколошког развоја.

- Зелена транзиција је кључни корак ка одрживом развоју, непознаница нашим компанијама односно компанијама које послују на простору Републике Србије, а који су сутра и извозници својих производа на простору ЕУ. Сходно томе, они треба да се упознају са Европским зеленим планом, са значајем циркуларне економије, зеленог предузетништва, карбонског отиска и ЕСГ извештавања – казала је Јакшић.

Невена Мачета, пројектна координаторка UN Women Србија истакла је да су уз подршку Француске агенције за међународни развој, покренули пројекат „Родно промишљена улагања“ са намером да подстакну дискусије на различите теме, између осталог и на то колико ће прелазак на зелену економију, у односу на нашу нову реалност, а то су климатске промене, утицати на бизнисе, како ће их мењати и где су нове могућности и шансе за развој. Неке од тих могућности су увођење еколошких паковања, прелазак на набавку еколошких сировина, а има их још пуно.

Спречено ширење пожара који је избио на производним халама „Куч компани“ у Виноградима

YouTube

Пожар који је избио око 12.30 у насељу Виногради на производним халама предузећа „Куч компани“ у 14.00 сати је стављен под контролу и спречено је његово ширење на стамбене објекте и остали део производних хала. На место пожара упућени су сви припадници Ватрогасно-спасилачке бригаде Управе за ванредне ситуације

У гашењу је учествовало 30 ватрогасаца са 13 возила, као и људство са цистернама јавно комуналних предузећа „Водовод и канализација“ и „Шумадија“. Захваљујући брзој интервенцији, којом су руководили начелник Управе за ванредне ситуације Зоран Кочовић и заменик команданта Милан Станковић, нема повређених ни настрадалих. Управа за ванредне ситуације апелује на мештанима овог насеља да затворе прозоре на стамбеним објектима у наредна два сата.

Резултати мерења квалитета ваздуха после пожара у млекарни „Куч компани“

На основу акцидентне ситуације проузроковане пожаром у оквиру напуштеног објекта млекарне „Куч компани“ у петак 25.10.2024. године око 12 часова и 40 минута, Институт за јавно здравље Крагујевац, констатује да је користећи резултате аутоматског мониторинга квалитета ваздуха у Крагујевцу на локацији Косовска 8. Агенције за заштиту животне средине РС, где се на сваких сат времена прате загађивачи ваздуха сумпор диоксид, азотови оксиди, приземни озон, угљен моноксид и суспендоване честице рм10 и рм2.5, у периоду од 12 до 16 часова 25. 10. 2024. године није дошло до прекорачења дозвољених концентрација праћених аерополутанаса.

Такође резултати мерења квалитета ваздуха Института за јавно здравље Крагујевац за 25.10. 2024. године, са најближег мерног места фиксне станице у односу на објект који је горео, са локације насеље Аеродром школа „Мирко Јовановић“ на којој се континуирано 24 сата мере загађивачи: сумпор диоксид, азотови оксиди и чађ, као и суспендоване честице рм10 нису измерене више од дозвољених вредности.

Сумпор диоксид мање од $3\mu\text{g}/\text{m}^3$, азотови оксиди $12\mu\text{g}/\text{m}^3$, чађ $39\mu\text{g}/\text{m}^3$ суспендоване честице рм10 $33,7\mu\text{g}/\text{m}^3$

Законом дозвољене вредности за: SO_2 $150\mu\text{g}/\text{m}^3$, NO_2 $85\mu\text{g}/\text{m}^3$, чађ $50\mu\text{g}/\text{m}^3$ честице рм10 $50\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Узимајући у обзир измерене вредности са најближег мерног места, у насељу Аеродром где није долазило до прекорачења дозвољених вредности, није ни постојала опасност од угрожавања здравља грађана квалитетом ваздуха.

Због стварања дивље депоније видео надзор постављен у Улици Воје Радића

У циљу спречавања и стварања нових дивљих депонија, наставља се уградња и инсталација система за видео надзор. У претходном периоду у сарадњи са Министарством заштите животне средине постављена су два система за видео надзор и то у улици др Јована Ристића (испод надвожњака) и на Метином брду код амбуланте.

У договору са Министарством заштите животне средине обезбедили смо још пет камера које ће покривати пет најкритичнијих локација на којима имамо проблема са несавесним одлагањем отпада. рекао је Стефан Никезић, члан Градског већа за унапређење и заштиту животне средине. Данас постављамо камеру у Улици Воје Радића јер се ту константно ствара дивља депонија и прави проблеме суграђанима који живе на овој локацији. Управа за инспекцијске послове и комуналну милицију ће у наредном периоду имати видео

надзор над овом локацијом и санкционисати све несавесне грађане који одлажу отпад на месту које није предвиђено за ту врсту делатности. У наредних пет дана систем за видео надзор ће бити постављен и у насељу Ердеч у Улици Раје Вуксановића (гасна станица), у Станову у Улици Бранка Ћопића, Југословенска улица (окретница) и у Улици Краљевачког батаљона (окретница), најавио је Никезић, и позвао суграђане да не бацају смеће и не праве дивље депоније јер сви заједно треба да тежимо да стварамо и градимо лепшу, здравију животну средину у граду у коме живимо.

До 2030. године 45 одсто енергије из обновљивих извора

Према подацима Министарства рударства и енергетике, у Србији је тренутно на мрежи 389 електрана које користе обновљиве изворе енергије, укупне снаге 753 мегавата.

Ресорна министарка Дубравка Ђедовић Хандановић очекује да у наредне две године снага ових електрана порасте на 1.500 мегавата, како би до 2030. наша земља 45 одсто енергије добијала из обновљивих извора.

Енергија добијена из обновљивих извора није штетна за животну средину, позитивно утиче на здравље људи, а њена производња је знатно јефтинија у односу на трошкове рада и одржавања електрана које користе фосилна горива.

С обзиром на значај ове теме, у Србији је усвојен Интегрисани национални енергетски и климатски план до 2030. којим је дефинисан стратешки циљ да до краја деценије 45 одсто енергије буде из обновљивих извора, односно да готово сваки други мегават буде „зелен“.

А, шта о томе мисле Крагујевчани?

Препознајући значај ове теме, држава је у последњих годину дана успешно спровела прве аукције за тржишне премије, инвеститори су препознали унапређење регулативног оквира, а резултат је више од 716 мегавата нових капацитета из обновљивих извора енергије и више од милијарду евра нових улагања у домаћу привреду и енергетику, наводе у ресорном министарству.

У наредном периоду очекују се и измене Закона о енергетици које ће, како наводе у министарству, довести до бољег функционисања енергетског система и веће енергетске сигурности, управо у процесу зелене транзиције, јер ћемо се спојити са тржиштем електричне енергије Европске уније.

Традиционална радна акција у меморијалном комплексу у Шумарицама

Клуб акцијаша и волонтера Крагујевца у сарадњи са Спомен-парком „Крагујевачки октобар“ организовао је акцију уређења дела меморијалног комплекса у Шумарицама.

Акцији су се одазвали ученици основних и средњих школа из Крагујевца и њихови наставници и професори, подмладак Карате клуба Раднички, чланови више удружења и грађани.

У сусрет обележавању 83. годишњице крагујевачке трагедије у Шумарицама, Клуб акцијаша и волонтера Крагујевца организовао је акцију уређења дела овог меморијалног комплекса.

Реч је о традиционалној радној акцији која је ове године организована осми пут. Акције ове врсте од посебног су значаја за Спомен-парк, с обзиром на то да је реч о великој површини коју треба уредити и припремити за одржавање Великог школског часа.

Добровољна радна акција еколошког карактера организована је уз финансијску подршку града Крагујевца.

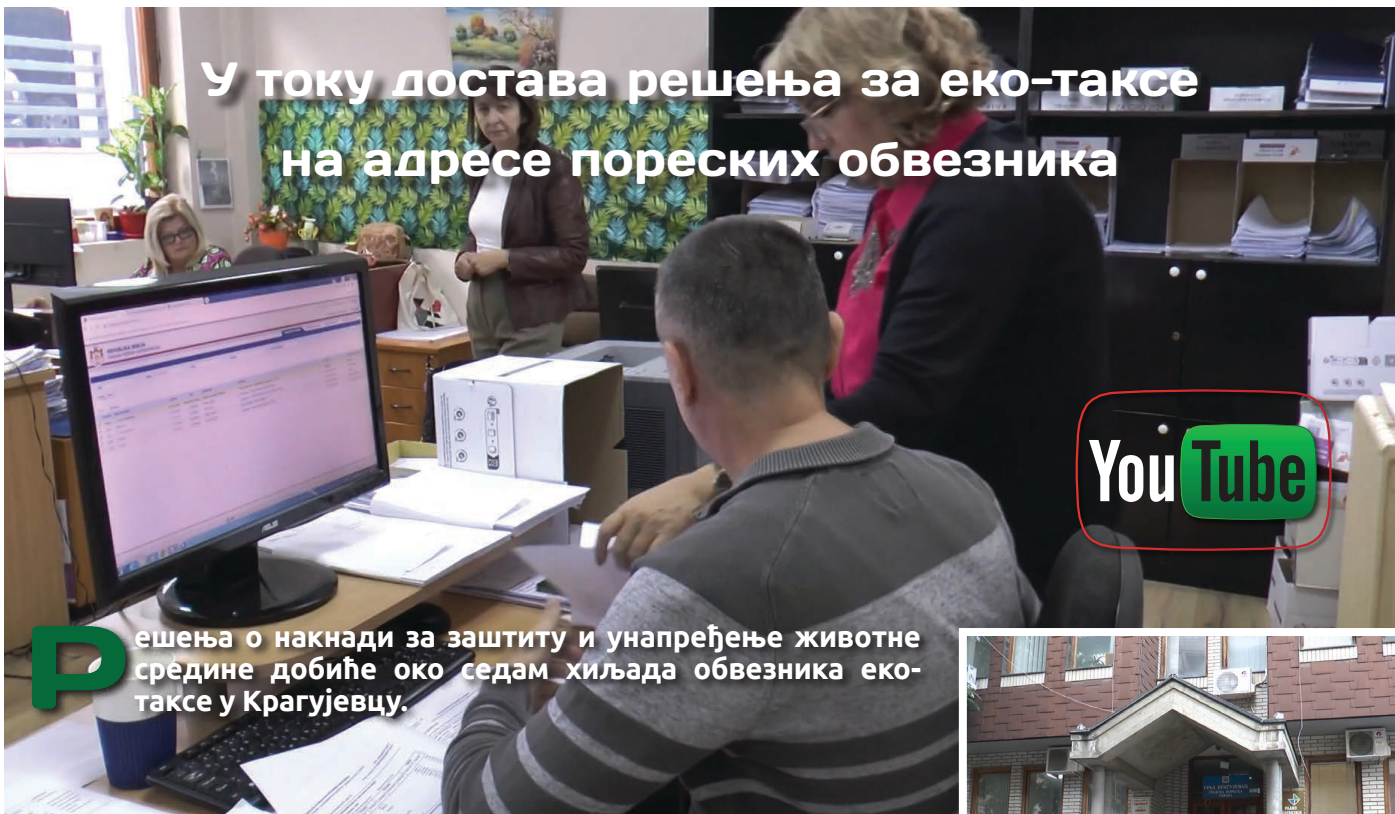
Посебан допринос дали су најмлађи учесници.

Клуб акцијаша и волонтера Крагујевца годинама успешно спроводи акције чишћења, а најважнија међу њима је ова у Шумарицама.

Са сличним активностима, како најављују, наставиће и убудуће.

У току достава решења за еко-таксе на адресе пореских обвезника

Решења о накнади за заштиту и унапређење животне средине добиће око седам хиљада обвезника еко-таксе у Крагујевцу.

Градска пореска управа је предузела мере да задужи све обвезнике за плаћање накнаде за заштиту и унапређење животне средине. Обвезник накнаде за заштиту и унапређење животне средине је предузетник, правно лице и огранак страног правног лица који обавља одређене активности који утичу на животну средину.

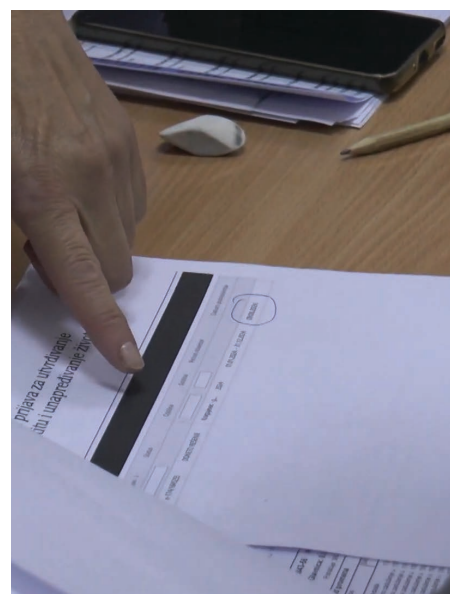

Обавештења су послата на око 2000 адреса паушалаца и других обвезника који су у обавези да плаћају еко-накнаду, а нису поднели пријаве за 2024. годину.

Накнада за заштиту и унапређење животне средине се плаћа тромесечно, уроку од 15 дана од дана истека тромесечја. До примања решења, обвезник накнаде плаћа аконтационо у висини обавезе за последње тромесечје претходне године.

Висина еко-таксе одређује се у зависности од негативног утицаја који предузеће има на животну средину, као и од врсте делатности.

Укупна накнада не може бити већа од 0,4 одсто укупног прихода оствареног у претходној години, а до сада она није могла бити већа од 0,4 одсто прихода из редовног пословања.

У току јесење уређење зелених градских површина

YouTube

Екипе Сектора зеленило ЈКП Шумадија Крагујевац интензивно обављају јесење уређење. У овом периоду године сади се нови цветни материјал, а подмлађују се и дрвореди новим стаблима.

Услед летњих невремена, доста стабала и грања је поломљено што је захтевало замену новим младим биљкама, не само у дрворедима, већ и по крагујевачким насељима.

Октобар је месец када екипе Сектора зеленило мењају летњу расаду цвећа у граду и саде зимско, које подноси ниске температуре и отпорно је на мразеве.

Најфреквентније градске површине и у ужем и ширем градском језгру оплемењују се врстама садница које својим изгледом и различитим бојама доприносе новом руху цветних површина.

У јесењем периоду јавни простор оплемењује се и новим дрворедним садницама. То је време интензивних радова на садњи стабала, а орезају се и обнављају живе ограде и шибље.

Биљке које се засађују у овом периоду године захтевају чешће и обимније поливање, док стара вишегодишња стабла престају да се заливају јер оне полако улазе у фенофазу мировања.

КГ еко билтен (месечни билтен о стању животне средине у граду Крагујевцу) је настао у сарадњи Одељења за заштиту животне средине Града Крагујевца са Институтом за јавно здравље - Крагујевац и удружењем грађана "Стаклено звоно"

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стефан Никезић

Трг Слободе 3
34000 Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ

Начелнк управе : Снежана Петровић

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

начелник мр Драган Маринковић

Трг Слободе 3

www.kragujevac.ls.gov.rs

Драгана Мркаљ

дипломирани биолог - еколог, саветник

КГ ЕКО билтен 09/24
за октобар 2024.
изашао је 03.01. 2025. године

Издавач :

ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Одељење за заштиту животне средине града Крагујевца

Уређује:
Удружење "Стаклено звоно"

Зорица Савић Ранковић
Бојан Ранковић

Фотографије: Бојан Ранковић, Зорица Савић Ранковић
Билтен садржи податке преузете из извештаја
Института за јавно здравље – Крагујевац